

БИБЛИОТЕКА „ ВУК КАРАЏИЋ“ КОВИН

Број: 39 /2024

Дана: 09.02.2024.године

Ул.Цара Лазара бр.100

Тел/факс:013-744-901

Директор:013-744-902

biblioteka.kovin@gmail.com

www.bibliotekakovin.rs

К О В И Н

ПЛАН - ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ "ВУК КАРАЏИЋ" КОВИН ЗА 2024. ГОДИНУ

САДРЖАЈ:

Основна делатност Библиотеке „Вук Караџић“ Ковин	3
Библиотечко информациони систем Библиотеке „Вук Караџић“ Ковин	4
Обрада библиотечке грађе	5
Дигитализација библиотечко-информационе грађе и извора	6
Стручно оспособљавање и усавршавање запослених	8
Спровођење мера Безбедности и здравља на раду и стање објекта Библиотеке у Ковину и у оградима	9
Простор и опрема	10
Маркетинг	10
Програми културе и посебни облици рада	11
Закључак	14

Рад установе регулисан је Законом о култури („Сл. Гласник РС“, бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016-испр. и 6/2020, 47/2021 и 78/2021 и 76/2023), Законом о јавним службама („Сл. Гласник РС“ бр.42/91, 71/94, 79/2005-др.закон, 81/2005-испр.др.закон, 83/2005-испр.др.закон и 83/2014-др.закон), Законом о библиотечкој делатности („Сл. Гласник РС“, бр. 52/2011 и 78/2021) Законом о културним добрима („Сл. Гласник РС“, бр. 71/94, 52/2011-др.закони, 99/2011-др.закон и 6/2020-др.закон и 35/2021-др.закон и 129/21-др.закон) и Статутом Библиотеке „Вук Караџић“ Ковин бр.290/22 од 08.12.2022.године. На основу Закона о култури („Сл. Гласник РС“, бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016-испр. и 6/2020, 47/2021, 78/2021 и 76/2023) у члану 74. стоји обавеза установе да донесе Програм рада за наредну годину, о остваривању програма и коришћењу средстава намењених за културу која се обезбеђују из буџета локалне заједнице.

Програм рада Библиотеке „Вук Караџић“ Ковин за 2024.годину доставља се Управном одбору Библиотеке „Вук Караџић“ Ковин, Скупштини општине Ковин, Матичној библиотеци у Панчеву и Народној библиотеци Србије.

Основна делатност Библиотеке „Вук Караџић“ Ковин

Библиотека обавља своју делатност у складу са законима који регулишу библиотечко-информациону делатност, Законом о културним добрима, Законом о култури и другим законским и подзаконским актом, као и на основу упутстава и смерница надлежног министарства, Народне библиотеке Србије и других стручних органа. Библиотека је установа која обавља библиотечко-информациону делатност која обезбеђује услове за остваривање људских права на слободу изражавања и на стицање и коришћење знања. Као што се наводи у чл.5 Закона о библиотечко-информационој делатности библиотеке су у средишту развоја информационог друштва јер су суштински значајне за информисаност грађана, за њихово усавршавање и индивидуални развој, неопходне су за развој образовања, науке и културе, покретач су свеукупног развоја слободног демократског грађанског друштва. Оне обезбеђују свим грађанима једнака права у домену слободе изражавања, стваралаштва, интелектуалних и других грађанских слобода, као и остваривање комуникације с другим грађанима и интелектуалн им добрима у земљи и иностранству. Библиотеке омогућавају грађанима приступ информацијама електронски и на друге начине.

Основна делатност библиотеке обухвата:

- ✓ прикупљање, обраду, чување, приступ и заштиту библиотечке грађе и извора;
- ✓ помоћ корисницима при избору и коришћењу библиотечко-информационе грађе;
- ✓ пружање услуга корисницима;
- ✓ вођење документације и статистике о библиотечко-информационој грађи и изворима и корисницима;
- ✓ -дигитализација библиотечко-информационе грађе и извора;
- ✓ културно-образовне програме и издавачку делатност.

У основну делатност библиотеке спада и вођење завичајне збирке, те се због тога истражује, сакупља, обрађује, чува и даје на коришћење библиотечко-информациона грађа о историји, друштвеном и културном развоју подручја на коме делује. Библиотечки фонд биће увећан кроз планирану куповину књига, конкурса Покрајинског секретаријата, откупа Министарства за културу и поклона дародаваца. Библиотека „Вук Караџић“ Ковин наставиће и у овој години да набавља нове наслове из области друштвених и природних наука, белетристике, књижевности за децу и омладину, периодике, часописе, завичајне грађе. Одређен број књига нашег фонда се користи више (као што су књиге намењене школској лектури, белетристика за одрасле, дечји и омладински узраст) те у 2024. години планирамо да тај фонд обновимо и обогатимо куповином нових издања. Од 2022. године Управни одбор Библиотеке „Вук Караџић“ Ковин донео је одлуку да чланарина буде бесплатна за све кориснике и на тај начин омогући већу доступност и могућност учлањења, а бесплатно чланство биће и ове године. Циљ је јасан: повећати број читалачке публике и анимирати их да чешће долазе и узимају књиге. Деци обезбедити додатно образовање, коришћење простора за учење и примену нових знања.

Библиотечко информациони систем Библиотеке „Вук Караџић“ Ковин

Библиотечко-информациони систем библиотеке је скуп функционално повезаних огранака који ће у складу са Законом примењивати јединствене стандарде и омогућити проток публикација и информација.

Библиотечко-информациони систем општине Ковин чине библиотека у Ковину и подручне библиотеке (огранци):

- -огранак „Теофило Димић“ Баваниште;

- -огранак у Гају;
- -огранак „Богдан Петровић“ Делиблато;
- -огранак у Дубовцу;
- -огранак „Мирослав Антић“ Мраморак;
- -огранак у Плочици;
- -огранак „Тамаши Арон“ Скореновац.

Огранци су образовани у насељеним местима општине Ковин. Оваква организација мреже обезбеђује да становници сваког насељеног места у општини (осим Малог Баваништа, Шумарка и Скореновачког Рита) користе библиотечко-информациону грађу и изворе у обиму који ће мање или више задовољити свакодневне потребе становништва. У будућности планира се и библиоауто који би омогућио и становницима преосталих насељених места да у свом селу изнајме књиге из библиотеке за читање. Члан 38. Закона налаже да се библиотечко-информациона грађа и извори чувају у просторијама или на адекватним носиоцима информација, у којима су на одговарајући начин заштићени од пожара, влаге, физичких, биолошких, хемијских и других узрочника који би могли довести до њиховог оштећења, уништења, злоупотребе или неовлашћене измене. Библиотека „Вук Караџић“ Ковин испуњава услове овог закона. Поседује противпожарне апарате за гашење књига и сви сеоски огранци су уређени, а централни објекат у Ковину има и систем аутоматске дојаве заштите од пожара, громобран и паник расвету.

Обрада библиотечке грађе

Библиотека у свом фонду располаже разноврсном и актуелном литературом из свих области и дисциплина људске културе како би подстакла интересовање и задовољила потребе различитих образовних, културних и старосних категорија становништва на подручју ковинске општине. Библиотекари константно прате рад издавачких кућа, културне садржаје, рад других библиотека и културних установа. У овој години из буџета општине Ковин издвојено је 1.000.000,00 динара за куповину библиотечко-информационе грађе. Такође, у плану је набавка књига на другом језику, с обзиром да се јављају професори и наставници страних језика. Прошле године библиотека је упутила молбу Гете институту за донацију књига на немачком језику, а из института добили смо потврдан одговор, те је наш фонд обогаћен дидактичким материјалима за наставу. Све што Библиотека купи буџетским средствима, добије преко конкурса или у

виду донација уредно ће обрадити. Запослени у установи културе као и до сада пратиће збивања у својој области, издавачкој делатности, добијаће стручну литературу, а стручни библиотечки радници имаће редовне међусобне комуникације као и комуникације са матичном службом за надзор Градске библиотеке Панчево, као и са Библиотекарским друштвом Србије. Основни задатак библиотечких радника је да набављају, обрађују, чувају и дају на коришћење прикупљену библиотечку грађу у свим облицима у којима се та грађа нуди. Књиге, часописи, новине, видео и звучни записи и сва друга грађа набавља се после стручне процене библиотечких стручњака, а све у складу са потребама најширег круга корисника. Наша библиотека се труди да испуни све сложеније захтеве корисника данашњице пратећи нове технологије. Током 2023. успостављена је нова апликација COBISS Lib коју су, уз обуку, савладали наши радници. Подсетимо, рад у поменутом програму подразумева свакодневни рад са корисницима у сегменту позајмице; преузимање грађе како за Ковин тако и за огранке у сегменту фонда; креирање записа монографских публикација у сегменту записи, креирање некњижне грађе. Централна обрада монографских публикација вршиће се у Ковину. Након постављања фонда са серијским публикацијама и каталожке обраде континуираних извора и уноса стања фонда, следи аналитичка обрада чланака, интегративних извора и прилога из серијских публикација, а нарочито оних које су у Завичајној збирци.

Дигитализација библиотечко-информационе грађе и извора

На основу Правилника о ближим условима за дигитализацију библиотечко-информационе грађе и извора (Службени гласник 102/17 од 15.11.2017.) и Правилника о ближим условима за дигитализацију културног наслеђа (Службени гласник РС – број 76/2018 од 12.10.2018.):

Дигитализација културног наслеђа врши се ради заштите културног наслеђа и дуготрајног чувања дигиталних објеката, а у циљу: обезбеђивања доступности информација о културном наслеђу, омогућавања размене података између установа заштите, стварања нове и допуне постојеће документације о културном наслеђу, промоције и представљања културног наслеђа, повећања броја корисника, стварања нових садржаја и увођења нових услуга.

Фазе дигитализације обухватају:

- ✓ одређивање приоритета и опсега дигитализације;
- ✓ одабир и припрема библиотечко-информационе грађе и извора за дигитализацију;
- ✓ креирање и управљање метаподацима;
- ✓ стварање дигиталних докумената процесом дигитализације или стварање изворно дигиталних докумената;
- ✓ стварање претраживог текста коришћењем алата за оптичко препознавање текста;
- ✓ формирање и обрада дигиталних збирки;
- ✓ формирање дигиталне библиотеке;
- ✓ дуготрајно чување дигиталних објеката;
- ✓ обезбеђивање сигурносне копије;
- ✓ обезбеђивање приступа дигиталној збирци односно библиотеци.

При стварању дигиталних докумената, као и приликом обезбеђивања приступа дигиталним документима, морају се поштовати ауторска и сродна права у складу са прописима о заштити ауторских и сродних права. Библиотечко-информациона грађа и извори који су у јавном домену могу се дигитализовати без дозволе аутора. Библиотеке су дужне да дигитализовану библиотечко-информациону грађу и изворе у јавном домену ставе у отворен приступ.

За обављање послова дигитализације библиотечко-информационе грађе и извора, библиотека обезбеђује следеће:

- 1) техничку опрему (компјутере, скенере, софтвер);
- 2) простор за складиштење дигиталних објеката односно докумената – архивирање дигиталних докумената и објеката, било на сопственој локацији, у другој библиотеци или ван библиотеке;
- 3) кадрове:
  - (1) Народна библиотека Србије и Библиотека Матице српске – најмање три запослена лица са најмање основним струковним студијама из области природно-математичких или техничко-технолошких поља,
  - (2) матичне библиотеке – најмање два запослена лица са најмање основним струковним студијама из области природно-математичких или техничко-технолошких поља,
  - (3) остале библиотеке – најмање једно запослено лице са најмање основним

струковним студијама из области природно-математичких или техничко-технолошких поља.

Библиотека „Вук Караџић“ Ковин поседује свој сајт (www.bibliotekakovin.rs) на којем се налази одељак дигитална библиотека. У том сегменту сваке недеље дигитализује се по један број локалних новина које су сада доступне свим корисницима сајта. Библиотека ће наставити да дигитализује библиотечно-информациону грађу и током 2024.године. Тренутно су дигитализоване локалне новине и дечји радови са литерарног конкурса. Осим дигиталне библиотеке, на сајту се објављују актуелности из библиотеке (вести, извештаји, најаве) које омогућавају корисницима да прате дешавања у градској библиотеци и њеним огранцима. Доступни су основни подаци библиотеке, пратећи акти, историјат, информације о запосленима, водич за кориснике, претраживач књиге путем COBISS-а. Публикује се најчитанија грађа која је обележила претходни месец, а библиотекари препоручују и наслове за читање. На сајту су омогућени и линкови школа, општине Ковин, Центра за културу Ковин, Руске хуманитарне мисије и Еутеке који су назначени као пријатељи библиотеке.

Стручно оспособљавање и усавршавање запослених

Библиотека „Вук Караџић“ Ковин је у библиотечком систему COBISS од 2013.године. То је систем узајамне каталогизације чијим развојем руководи и координира Народна библиотека Србије.

Народна библиотека Србије сваке године организује семинаре за библиотекарe за рад у COBISS-у. Наша библиотека планира да у 2023. години учествује на њиховим семинарима, пошто се сваке године ради надоградња ове базе података тако да је неопходно стално стручно оспособљавање и усавршавање запослених које је и дефинисано чланом 49. Закона о раду. Поред стручног оспособљавања библиотекара и књижничара потребно је и усавршавање запослених на административним пословима: директора и руководиоца рачуноводствено-финансијских послова. Библиотека прати семинаре и вебинаре који се реализују за стицање виших знања и стручног усавршавања. Библиотека сарађује и са другим библиотекама, матичним, као и Библиотекарским друштвом Србије и прати њихова дешавања, семинаре за стручна усавршавања.

Спровођење мера Безбедности и здравља на раду и стање објекта Библиотеке у Ковину и у оградима

Безбедни услови рада остварују се применом савремених организационих, техничких, здравствених, социјалних и других мера и средстава којима се обезбеђује да:

- ✓ радна средина омогућује обављање радних задатака према природи посла, применом превентивних мера заштите,
- ✓ радни услови буду прилагођени физичким и психичким способностима запослених, а организација и технологија рада буду постављени тако да запослени обављају рад у најбезбеднијим условима,
- ✓ опрема за рад, електричне инсталације буду пројектоване, изведене и одржаване у складу са техничким прописима, стандардима и прописима о безбедности и здрављу на раду, на начин који обезбеђује потребну сигурност запослених,
- ✓ у радним и помоћним просторијама, односно на местима рада, услови радне средине буду у складу са прописаним законима,
- ✓ средства и опрема личне заштите се употребљавају само када не постоји могућност примене других одговарајућих мера безбедности и здравља на раду.

Према Општем правилнику о хигијенским и техничким мерама при раду (СГ ФНРЈ бр.36/50) радне просторије и радна места редовно ће бити почишћена, сређена, а купљена је и машина за прање подова, јер у библиотеци доминирају плочице.

Библиотека „Вук Караџић“ Ковин потписала је ове године уговор о пружању стручних услуга у области безбедности и здравља на раду и контроле рокова периодичних испитивања опреме и средстава за заштиту од пожара са агенцијом „Превент“. У оквиру послова, лице за безбедност и заштите на раду спроводиће поступак процене ризика, вршити контролу, учествовати у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада, организоваће превентивне и периодична испитивања услова радне околине, опреме за рад, предлагати мере за побољшање услова рада, контролисати примену мера за безбедност и здравље код послодавца, обављати и друге послове која се односе на здравље и безбедност на раду. Такође ове године биће купљен нови пп апарат за гашење пожара у оградку

библиотеке у Баваништу и допуњен ормарић за пружање прве помоћи у Библиотеци „Вук Караџић“ Ковин.

Простор и опрема

Библиотека „Вук Караџић“ Ковин располаже са око 500 м² функционалног простора у Ковину. У овој години биће настављено улагање у инфраструктуру и текуће поправке у нашој установи. У складу са финансијским планом библиотеке за 2024.годину планирано је уређење дотрајале фасаде и дворишта установе и замена столарије. У централном објекту у Ковину завршене су две просторије у приземљу (стручно одељење је комплетно реновирано и купљене су нове књижне полице, а некадашње дечје одељење адаптирано је и проширено у фонд за одрасле). Обе просторије подразумевале су постављање керамике, кречење, куповина нових полица за књиге и урађена је нова расвета. Средишња просторија, уједно и највећа, у којој се налази литература страних аутора, биће реновирана у фебруару. То значи кречење просторије, фарбање старе столарије, постављање керамичких плочица, уградња додатне расвете. У поткровљу је планирано да се купи апарат за кафу и додатне столице за радионице. Прошле године купљен је још један округли сто и три столице. Огранак библиотеке „Богдан Петровић“ Делиблато поседује две просторије (главну и споредну), тако да би ове године требало преуредити и друга споредну просторију која би послужила као изложбени простор и рад са децом. Треба да се купи пројектор, као и додатни намештај и техничка опрема за огранке библиотеке по насељеним местима.

Маркетинг

Ради представљања делатности наше установе широј јавности, као установе културе и ради популаризације културе читања и књига, наставиће се сарадња са медијима на подручју наше и суседних општина/градова, као и редовно ажурирање сајта, Фејсбук и инстаграм странице путем којих читаоци могу да се информишу о предстојећим догађајима и раду нашег објекта. Библиотека има добру сарадњу са општином Ковин и другим локалним установама, а актуелности из библиотеке често се објављују и на сајтовима ковинске општине, *Vojvodinauuzivo*, *RTV*, *Start013*, *redakcijapancevo*, *erapcevo* и другим панчевачким порталима.

Програми културе и посебни облици рада

У фокусу рада Библиотеке „Вук Караџић“ Ковин су културно- образовни програми. Организација и реализација разноврсних културно-едукативних садржаја, музичких програма, пројеката и активности који би привукли и повећали број читалачке публике. Свесни дигиталне ере, незаинтересованости омладине за књиге, повећаног интензитета вршњачког насиља, а са тенденцијом да повећамо број креативних дечјих радионица и трибина за младе као императив библиотеке. Не треба заборавити да установа чува и промовише културни идентитет општине Ковин. У вези са тим библиотека ће наставити да популарише литералне, научне и стручне радове који су у вези са нашом локалном самоуправом, промоција опуса завичајних аутора, али и оне књижевнике који се баве писањем и проучавањем општине Ковин и околине. Домаћа и страна дела биће видљиво изложена, а посебно су истакнути нови и популарни наслови. Библиотекари су ту да препоруче квалитетно штиво за читање. На сајту библиотеке омогућено је свим заинтересованим лицима да погледају најчитанију грађу и препоруке за читање. Од препоручених књига обухваћени су различити жанрови: научна и епска фантастика, љубавни и историјски романи, дечја литература. Нови тавански објекат изазвао је одушевљење код наше публике, а задовољство нам је што ученици користе овај простор за учење, истраживање и писање студенских радова. Просветни радници редовно са својим ђацима организују у нашем простору школски/угледни час, предавања... Простор је опремљен рачунарском и интернет опремом, поседује ТВ, књиге. С обзиром да је адаптирано поткровље омогућило реализацију бројних активности, ова пракса биће настављена и у текућој години. У програме убрајамо: Књижевне промоције, тематске изложе, едукативне радионице, трибине и друге забавне садржаје који ће бити примерени за једну овакву културну установу као што је наша библиотека. Карактеристике програма: динамичност, атрактивност, занимљивост, различитост. Библиотека „Вук Караџић“ Ковин и у текућој години посветиће пажњу важним догађајима, односно испоштовати календар сталних дешавања:

21. фебруар Дан матерњег језика

28. фебруар Национални дан књиге

Март месец српског језика и 30. март Дан Библиотеке „Вук Караџић“ Ковин

2. април „Дан дечје књижевности“

23.април „Светски дан књиге“

Јул-август – летње дечје радионице

Септембар- Смотра археолошког филма у сарадњи са Народним музејем

8.септембар „Светски дан писмености“

1.-10. октобра „Дечија недеља“

10. децембар „Нобелова награда за књижевност“

14.децембар Дан библиотекара Србије

Када је реч о почетку 2024.године, напоменимо да је у нашој библиотеци настављена обука за учење енглеског језика-напредни ниво за запослене у јавним установама на територији општине Ковин. Последње недеље јануара, одржана је радионица са корисницима установе за пружање дневних услуга социјалне заштите „Ласта“. Циљ дружења је био у сусрет школској слави-Свети Сава, те су учесници радионице правили шарене перече и разговарали смо о нашем просветитељу. Тим поводом организована је и тематска изложба. У Библиотеци „Вук Караџић“ Ковин 25.јануара приређена је свечаност за најбоље читаоце у 2023.години. Подељене су награде и организован је музичко-песнички програм у којем су учествовали ученици музичке школе и рецитаторке из Гимназије и економске школе „Бранко Радичевић“ Ковин. Првог фебруара биће реализован књижевни сусрет са Ненадом Милкићем. У понедељак 12.фебруара у ковинској библиотеци биће још једно вече посвећено српској историји. Марија Јововић представиће књигу „Српски херој у вучјој јазбини“ од 18 часова. Крајем истог месеца у плану је вече посвећено Ђорђу Балашевићу о чијој биографији ће говорити Иван Ивачковић. У току су преговори са Драганом Малешевић која би промовисала књигу за децу едиције „Књиге са којима се расте“, а исто дана била би њена интерактивна радионица. Осим ове, биће и радионице стрипа креативног писања, логопедске радионице, психолошке радионице, тематске вечери и изложбе. Књижевно-музички програми посебно су били интересатни нашем аудиторијуму, па ће овакав вид садржаја бити и у будућности. Интенција је и да се позову глумци који би извели неку позоришну представу, монодраму или стенд ап, а у циљу разноврсности наших програма. Библиотека има одличну сарадњу са ковинским основним и средњим школама, ПУ „Наша радост“ Ковин, Установом за пружање дневних услуга социјалне заштите „Ласта“, те планирамо и у 2024.год.да организујемо заједничке активности. С обзиром да је прошле године потписан Протол о

међународној сарадњи између наше установе и Македонског информативног и издавачког центра, а ове године биће потписан и са библиотеком „Феткин“ Кавадарци, намера је да се спроведу заједничке активности, програми, едукације које су наведене у протоколу и на тај начин продуби сарадња са братском општином. Библиотека „Вук Карацић“ Ковин у склопу програма и рада за 2024.годину уврстиће и посебан програм који се односи на равноправност полова. План је да једнако популаризујемо садржаје који ће бити примамљиви и мушкарцима и женама. Могуће теме: „Насиље над женама“, „депресија - болест 21.века“, а у договору са стручним лицима обрађивала би се и друга важна социјална и друштвена питања која су битна за заједницу. Још један пример родне равноправности била би равномерна заступљеност и женских и мушких писаца/песника. Библиотека „Вук Карацић“ Ковин у сарадњи са подружницом за српски језик ове године обележиће Март-месец српског језика бројним активностима (литерарни конкурс, песничко вече, школски час). У плану је да се направи кратак филм о нашој библиотеци, уприличи свечани програм поводом Дана Библиотеке „Вук Карацић“ Ковин. Обележићемо Светски дан поезије (21.март), али и друге значајне датуме, јубилеје који су од значаја за наше друштво. Такође, реализоваћемо ускршње и новогодишње изложбе. Током целе године биће књижевне промоције, како за децу тако и за одрасле у Ковину и оградима. Поред традиционалне смотре археолошког филма, у плану су и друге документарне пројекције. Кључни месец за млађе читаоце је октобар када се у Ковину и оградима библиотеке обележава Дечја недеља. Прве недеље октобра децу очекују бројни садржаји, укључујући и гостовање популарних списатељица и писаца. А за време Дечје недеље, прваци ће добити своје чланске карте, а ми ћемо их упознати са начином рада наше библиотеке. У Библиотеци „Вук Карацић“ континуирано се води летопис библиотеке што такође захтева ангажовање. Захваљујући ОУ Ковин и ове године добили смо око милион динара за услуге културе, па ћемо имати прилику да приуштимо нашој публици интересатне и разноврсне садржаје.

Закључак

Ово је план и програм рада предвиђен за период од 01.01. до 31.12.2024.године.

Библиотека "Вук Караџић" Ковин, на челу са руководством установе, задржава сва права измене плана и програма рада за 2024.годину.

директорка
Ивана Јованов

Ковин, 09.02.2024.године